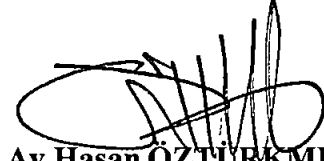

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av.Hasan ÖZTÜRKMEN

Gaziantep Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 19-2-2024	Esas No: 2/2026

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI
16 Şubat 2024
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
16 Şubat 2024
No: 1383239

GENEL GEREKÇE

Türkiye’de ilk kez 28 Mart 2004 yılında kullanılan seçim mürekkebi yani parmak boyası, 29 Mart 2009 yerel yönetim seçimlerinden sonra, çağ dışı bir uygulama olduğu ve ekonomik yönden tasarruf sağlanacağı gerekçeleriyle kaldırılmıştır.

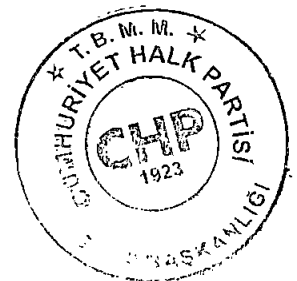
Ülkemizde son yıllarda yapılan seçimlerde hile yapıldığı, sandıklarda oy çalındığı, listelerde usulsüzlükler olduğu yönündeki türlü iddia ve söylentiler nedeniyle yurttaşlarımızın özgür iradesiyle oylarını kullanacakları güvenli bir seçim ortamına dair endişeleri artmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 79. maddesi; “Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma” görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir. Ancak siyasi parti temsilcilerinin seçim güvenliğine dair endişeler doğrultusunda parmak boyası kullanılması yönündeki başvuruları Yüksek Seçim Kurulu tarafından ‘Yasal düzenleme gerektiğinden işlem yapılmasına yer olmadığına’ şeklinde ret kararı vermiştir.

Türkiye’de, geçmişteki seçimlerde olduğu gibi mükerrer oy kullanımıyla ilgili şikayetler ve iddialar, 14 Mayıs seçimlerinde de gündeme gelmiştir. Seçim günü görevlendirilen kolluk güçleri, ulaşım görevlileri, bina sorumluları gibi kişilere ilçe seçim kurulları tarafından verilen ve bu kişilere kendi sandığı dışında oy kullanma hakkı veren ‘Örnek 142’ adlı görev belgesiyle mükerrer oy kullanımı girişiminde bulunduğu iddia edilmektedir.

İzmir Barosu’nun, 14 Mayıs seçimleriyle ilgili sandık güvenliği açısından yaşanan sorunlar hakkında hazırladığı raporda mükerrer oy konusuna da yer verilmiştir. Raporda, 142 No’lu belgesi olmayan birçok kişi ve görevlinin istedikleri sandıkta oy kullanabildiği, bunların bir kısmının tespit edildiği ancak kimi kolluk kuvvetinin 142 No’lu belge verilmediğini söyleyerek oy kullanabildiği tespitine de yer verilmiştir. Raporda, bu duruma usule aykırı bir uygulama olduğu ve birçok polis memurunun bu şekilde oy kullandığı belirtilmiştir.

Seçimlerde parmak boyası kullanılması, mükerrer oy kullanmanın engellenmesi ve sandık güvenliği açısından kritik öneme sahiptir. Önümüzdeki yerel seçimlerden itibaren sağlıklı sonuç alınması, en azından mükerrer oy kullanılabileceği yolundaki şüphelerin giderilmesi için parmak boyama sistemine geri dönülmesi gerekmektedir.

SEÇİMLERİN TEMEL HÜKÜMLERİ VE SEÇMEN KÜTÜKLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/4/1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 93'üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurul Başkanı, oyunu kullanan seçmene, kimlik kartını verirken seçmen listesindeki adı hizasına imza attıktan ya da imza atamıyorsa parmak bastıktan sonra, sol elinin işaret parmağını birkaç gün çıkmayan özel mürekkep ile boyar. Bu parmağı olmayan seçmenin başka bir parmağı boyanır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

